

Nr 42.

Av herrar von Koch och Petrén, om åvägbringande av utredning i fråga om ordnande av kurser för utbildning av fångvårdstjänstemän av högre grad.

Vilka teorier man än hyllar beträffande straffets huvudsakliga ändamål så bestrider väl numera ingen, att en av straffets uppgifter måste vara att förbättra den brottslige, om möjligt skänka honom åter till samhället som en nyttig medborgare. Att denna uppgift är svår, ibland olöslig, förhindrar ej att detta mål bör till det yttersta eftersträvas. Vägen dit går ej ensamt genom en reformerad lagstiftning. Hur betydelsefull en sådan än är, lider det intet tvivel, att det är än viktigare, att straffverkställigheten ordnas på det riktigaste sättet. De, som stå närmast att öva inflytande på fången, äro fångvårdstjänstemännen. Den berömda, numera avlidne tyske fångvårdsmannen Krohne yttrar också: »Man må ha den bästa lag, den bästa domare, det bästa domslut — om straffverkställighetstjänstemannen är oduglig, kan man kasta lagen i papperskorgen och bränna upp domslutet.»

Fångvårdstjänstemännens lämplighet för sin uppgift är därför av en oerhört stor betydelse. »Pedagogik, psykologi och varmhjärtad personlighet, det är de tre höjda fordringar vi hava att ställa på framtidens fångvårdstjänstemän», yttrar en annan framstående kriminalist. Hur man skall nå därhän att erhålla de allra bästa krafterna för detta socialt så betydelsefulla arbete är därför ett problem, som samhället har det största intresse av att lösa. Helt visst är det många medel, som för frågans lösning böra komma under omprövning, men undertecknade önska nu allenast peka på ett medel, som borde utnyttjas, nämligen en god utbildning av fångvårdspersonalen.

Denna fråga har i utlandet påkallat stor uppmärksamhet och föranlett uttalanden vid kriminalistkongresser. På sina håll äro en hel del åtgärder vidtagna i detta syfte, och tillåta vi oss hänvisa för närmare upplysningar härom till det föredrag, som hölls vid internationella kriminalistkongressen i Köpenhamn år 1913 av professor Heimburger i Bonn. Även i vårt land har en första början gjorts i detta avseende genom de kurser för bevakningspersonal, som fångvårdsstyrelsen låtit anordna sedan 1913 under några månader varje år vid Svartsjö tvångsarbetsanstalt, och som säkerligen medfört god nytta.

Av än större betydelse skulle emellertid vara om fångvårdstjänstemännen av högre grad erhöilo tillfälle att genomgå en utbildningskurs, som satte dem i tillfälle att erhålla en inblick icke endast i allt, vad som hör till den modärna fångvården utan även uti de kriminalpsykologiska problemen, orsakerna till brottslighet, dennas bekämpande o. s. v. Kursen, vilken sålunda borde vara av såväl teoretisk som praktisk art, skulle lämpligen, vad den praktiska utbildningen angår, äga rum vid fångvårdsanstalter i eller i närheten av huvudstaden, dit även den teoretiska delen av kursen med hänsyn till lärarkrafterna borde förläggas. Bland viktigare läroämnen må — förutom kriminalpsykologi — framför allt framhållas allt vad som hör till den egentliga vården av fångarna under fängelsetiden, (innefattande psykologiska studier av fångarna, fångvårdssystemens utveckling m. m.) vidare skyddsverksamheten efter frigivandet, den rådande fängelsetekniken, lagar och författningar rörande straffverkställigheten m. m. Som lärare torde påräknas framstående fångvårdsauktoriteter, erfarna fångvårdsmän, psykiatriskt skolade läkare, jurister m. fl. Givetvis skulle icke eftersträvas någon ensidig teoretisk lärdom, utan huvudvikten läggas till sådana ämnen, vilka i fångvårdstjänstemännens framtida arbete komma att bli betydelsefulla. Kursen torde bära bli obligatorisk för alla, som vilja inträda å fångvårdsmannabanan, och ingen, som icke erhållit goda betyg, bör få inträda å nämnda bana.

Med en sådan obligatorisk utbildning vunnas, att fångvårdsarbetets kvalitet höjdes, i det endast dugliga, utbildade personer vunnas inträde på banan, och därjämte skulle tillfälle givas de i kursen deltagande att i tid pröva, om de själva anse sig lämpliga för yrket.

Beträffande kursernas anordnande, deras längd samt kostnader för desamma kan givetvis intet sägas förrän efter den utredning, som genom fångvårdsstyrelsen torde komma till stånd, om förslaget vinner beaktande.

Med stöd av vad sålunda anförts, få vi hemställa,

att riksdagen behagade besluta att anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes föranstalta om utredning, huruvida och på vad sätt kurser för utbildning av fångvårdstjänstemän av högre grad böra ordnas och för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 25 januari 1917.

G. H. von Koch.

Alfred Petré.